

Vydává LINDE nakladatelství s.r.o. ve spolupráci s advokátní kanceláří Kocián Šolc Balaščík

KOCIÁN
ŠOLC
BALAŠČÍK
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Rozhodnutí MF o zrušení povinnosti zálohovat daň – první možnost k 16. březnu 2009

Ve Finančním zpravodaji č. 3 ze dne 25. února 2009 bylo zveřejněno rozhodnutí MF ČR o zrušení povinnosti daň zálohovat a tímto dnem nabylo i účinnosti. Na základě tohoto rozhodnutí se v průběhu kalendářního roku 2009 zrušuje povinnost platit zálohy na daň z příjmů podle zákona o daních z příjmů. Zrušení této povinnosti se však nevztahuje na všechny poplatníky, ale pouze na ty fyzické a právnické osoby, které k 1. 12. 2008 neměly zaměstnance nebo evidovaly maximálně 5 zaměstnanců. **Poplatníci, kteří splní výše uvedené podmínky, mohou využít toto rozhodnutí již na zálohy splatné k 16. březnu 2009** (15. března 2009 je neděle).

Stručně v souvislosti s daňovým přiznáním k dani z příjmů za rok 2008

Termín pro podání daňového přiznání k dani z příjmů je úterý 31. března 2009. Jde-li o poplatníka, který má ze zákona povinnost mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nebo jehož přiznání zpracovává a předkládá daňový poradce, podává se daňové přiznání nejpozději do úterý 30. 6. 2009.

Daňové přiznání musí podat každý, jehož příjmy za rok 2008 přesáhly 15 000 Kč, pokud nejsou od daně osvobozené, nebo jde o příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně (§ 36 ZDP), nebo jsou menší než 15 000 Kč, ale poplatník **vykazuje daňovou ztrátu, dále daňový nerezident, který uplatňuje slevu na dani** podle § 35ba odst. 1 písm. b) až e) ZDP, **nebo daňové zvýhodnění, nebo nezdanitelnou část základu daně** podle § 15 odst. 3 a 4 ZDP, ten, kterému byly vyplaceny nebo který jiným způsobem obdržel **příjmy** ze závislé činnosti a nebo funkční požitky **za uplynulé roky,** které nebyly považovány podle § 5 odst. 4 ZDP za jeho příjmy ve zdaňovacím období, kdy byly zúčtovány plátcem daně v jeho prospěch, **a poplatník,** kterému tak stanoví § 40b zákona o správě daní a poplatků **v souvislosti s insolvenčním řízením.**

Podle § 38g odst. 2 ZDP **daňové přiznání k dani z příjmů fyzických osob nemusí podat poplatník,** který má příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky podle § 6 ZDP (příjmy ze zaměstnání) pouze od jednoho anebo postupně od více plátců daně (zaměstnavatelů). Podmínkou je, že poplatník podepsal u všech těchto plátců daně na příslušné zdaňovací období prohlášení k dani a kromě příjmů osvobozených od daně a příjmů zdaněných srážkovou daní **nemá jiné příjmy** podle § 7 až § 10 ZDP (příjmy z podnikání či z jiné samostatné výdělečné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu a ostatní příjmy) **vyšší než 6 000 Kč.**

Žádost o příspěvek na zaměstnávání osob se zdravotním postižením za první čtvrtletí do 30. 4. 2009

K nejvýznamnějším změnám zákona o zaměstnanosti od 1. 1. 2009 došlo v oblasti poskytování **příspěvku na zaměstnávání osob se zdravotním postižením.** Nově tento příspěvek náleží jen na zaměstnance, kterého zaměstnavatel zaměstnává v **pracovním poměru** (tedy nikoli na základě dohody o provedení práce anebo dohody o pracovní činnosti). Nově se také nerozlišuje, zda jde o osobu s těžším zdravotním postižením nebo jinou osobu se zdravotním postižením a výše příspěvku činí **nejvýše 8 000 Kč měsíčně** za osobu. Příspěvek se zaměstnateli poskytuje čtvrtletně zpětně, a to na základě jeho písemné žádosti, která musí být úřadu práce, v jehož obvodu má zaměstnavatel sídlo (nebo bydliště zaměstnavatel, který je fyzickou osobou), doručena **nejpozději poslední den kalendářního měsíce,** který následuje po uplynutí příslušného kalendářního čtvrtletí.

Více v PSK č. 3/2009 v článku Mgr. Evy Svěřčinové „Zaměstnavatelé a zaměstnávání osob se zdravotním postižením.“

UPOZORŇUJEME NA VYBRANÉ PŘÁVNÍ PŘEDPISY

Částka 19, rozeslaná dne 26. února 2009

Zákon č. 59/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – **účinnost od 1. 4. 2009.**

Částka 18, rozeslaná dne 26. února 2009

Zákon č. 52/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 141/1961 Sb., o **trestním řízení soudním** (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony – *účinnost od 1. 4. 2009*.

Nález Ústavního soudu č. 54/2009 Sb., ze dne 9. prosince 2008 ve věci návrhu na vyslovení protiústavnosti ustanovení § 105 odst. 1 věty třetí zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění před novelizací provedenou zákonem č. 296/2007 Sb. – *účinnost od 26. 2. 2009*.

Zákon č. 56/2009 Sb. – úplné znění zákona č. 589/1992 Sb., o **pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti**, jak vyplývá z pozdějších změn – *účinnost od 1. 1. 2009*.

Částka 17, rozeslaná dne 18. února 2009

Zákon č. 49/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (**školský zákon**), ve znění pozdějších předpisů – *účinnost od 5. 3. 2009*.

Nařízení vlády č. 51/2009 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 147/2008 Sb., o **stanovení podmínek pro poskytování dotací na zachování hospodářského souboru lesního porostu** v rámci opatření Natura 2000 v lesích – *účinnost od 28. 2. 2009*.

Částka 16, rozeslaná dne 18. února 2009

Zákon č. 48/2009 Sb. – úplné znění zákona č. 119/2002 Sb., o **střelných zbraních a střelivu** a o změně zákona č. 156/2000 Sb., o ověřování střelných zbraní, střeliva a pyrotechnických předmětů a o změně zákona č. 288/1995 Sb., o střelných zbraních a střelivu (zákon o střelných zbraních), ve znění zákona č. 13/1998 Sb., a zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o zbraních), jak vyplývá z pozdějších změn – *účinnost od 1. 2. 2009*.

Částka 15, rozeslaná dne 13. února 2009

Nález Ústavního soudu č. 47/2009 Sb., ze dne 9. prosince 2008 ve věci návrhu na zrušení § 171 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o **pobytu cizinců** na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 161/2006 Sb. – *účinnost od 13. 2. 2009*.

Částka 12, rozeslaná dne 9. února 2009

Zákon č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v **souvislosti s přijetím trestního zákoníku** – *účinnost od 1. 1. 2010*.

Částka 11, rozeslaná dne 9. února 2009

Zákon č. 40/2009 Sb., **trestní zákoník** – *účinnost od 1. 1. 2010*.

Z POSLANECKÉ SNĚMOVNY PARLAMENTU

Novela zákona o dani z přidané hodnoty – informace z 3. 3. 2009

Původně pouze implementační novelizace zákona o DPH (sněmovní tisk č. 605 na www.psp.cz), kterou měly být upraveny podmínky pro osvobození zboží od DPH a spotřebních daní při dovozu cestujícími ze třetích zemí, byla při opakovaném projednávání ve 2. čtení rozšířena o další pozměňovací návrhy. Dne 3. 3. byla v průběhu třetího čtení schválena změna, podle které bude umožněn odpočet DPH u osobních automobilů. Dosud byl možný odpočet DPH jen u osobních automobilů kategorie N1 (auto s mřížkou). V souvislosti s touto změnou je třeba upozornit, že v případech, kdy osobní automobil, u kterého byl uplatněn nárok na odpočet daně na vstupu, bude použit k soukromým účelům, je nutné soukromé použití automobilu zdanit DPH na výstupu. Ostatní v průběhu 2. čtení doplněné pozměňovací návrhy na změnu snížené a základní sazby DPH přijaty nebyly. Zákon ještě musí projednat Senát a podepsat prezident. Účinnost změn je navržena ke dni vyhlášení ve Sbírce zákonů. Lze očekávat, že účinnost by mohla nastat k 1. 4. 2009.

Novela zákona o daních z příjmů

V návrhu vládní novely zákona o dani z přidané hodnoty (sněmovní tisk č. 605) byla v rámci druhého čtení předložena změna zákona o daních z příjmů. V rámci třetího čtení byla schválena nová pravidla pro nízkou kapitalizaci, tj. daňové uznatelnosti úroků z úvěrů a půjček. Pravidla nízké kapitalizace se tak opět změnila, a to zpětně s účinností i pro rok 2008 (resp. pro nové smlouvy a dodatky uzavřené po 31. 12. 2007). Nově bylo schváleno vypuštění ustanovení o bezpodmínečné daňové neuznatelnosti úroků z podřízených úvěrů a půjček a z úvěrů a půjček zajišťovaných spojenou osobou. Současně došlo ke zvýšení limitu nízké kapitalizace. Daňově neuznatelné by měly být finanční náklady z částky, o kterou úhrn úvěrů a půjček od spojených osob v průběhu zdaňovacího období přesahuje šestinásobek (pro banky), resp. čtyřnásobek (pro ostatní subjekty), výše vlastního kapitálu.

Pozměňovací návrh obsahuje poměrně detailní přechodná ustanovení ve vazbě na období, kdy byla příslušná smlouva uzavřena, a proto doporučujeme jejich pečlivé sledování.

Novela zákona o správě daní a poplatků

Již dlouho projednávaná novela zákona o správě daní a poplatků (sněmovní tisk č. 387), která má změnit pravidla při ukládání sankce za porušení povinnosti zachovávat mlčenlivost a zavést odkladný účinek u dodatečného platebního výměru vydaného po skončení daňové kontroly, byla znovu vrácena do 2. čtení. Tato novela by nyní měla být projednávána souběžně s novým daňovým řádem (který obdobně ustanovení obsahuje, avšak s navrženou účinností od 1. ledna 2010). Pokud tato novela bude schválena, měla by nabýt účinnosti dnem vyhlášení.

Nový zákon o auditorech

Poslanecká sněmovna Parlamentu schválila návrh nového zákona o auditorech (sněmovní tisk č. 517), který reaguje na požadavky evropské směrnice č. 2006/43/ES o povinném auditu ročních a konsolidovaných účetních závěrek a přináší oproti současnému stavu řadu podstatných změn či novinek. Ty se dotýkají nejen postavení a činnosti auditorů, ale i auditovaných společností, a to zejména vzhledem k úpravě působnosti orgánů společnosti při výběru auditora a dále díky nově zaváděnému institutu subjektů veřejného zájmu a jejich povinnosti zřídit výbor pro audit.

Návrh musí ještě projít schválením v Senátu a po podpisu prezidentem by účinnost nové úpravy měla nastat dnem vyhlášení nového zákona. Nepočítá se tedy s žádnou legisvakancí lhůtou. Pro splnění některých nových povinností jsou však stanoveny časové limity v přechodných ustanoveních. Níže upozorňujeme na změny, které považujeme za nejdůležitější.

Zákon o auditorech si vyžádá i případnou změnu stanov (společenské smlouvy), zejména u společností veřejného zájmu a u společností, jejichž stanovy (i společenská smlouva) určovaly, který orgán rozhoduje o výběru auditora. Tyto společnosti by měly v rámci přípravy valné hromady zvažovat, zda nepřizpůsobí své stanovy nové právní úpravě již nyní a odloží účinnost těchto změn, jinak bude nezbytné svolávat další valné hromady.

Proti stávající úpravě se zpřísnují finanční postihy v případech, kdy audit není prováděn řádně; u statutárního auditora je navrhována možnost uložit pokutu až do výše 2 mil. Kč, u auditorské společnosti činí limit 5 mil. Kč. Současně se upouští od sankcí pro asistenty auditora s tím, že řešení odpovědnosti za jejich špatnou práci bude ponecháno na auditorech, kteří za ně odpovídají.

Jako další významnou novinku zavádí navržená úprava dvoustupňový systém regulace auditorské profese, běžný v řadě evropských zemí. Nový orgán veřejného dohledu bude nadřazen Komoře jakožto samosprávné organizaci a bude dohlížet jak na výkon samotné auditorské činnosti, tak na činnost Komory. Přísluší mu rovněž funkce odvolacího orgánu.

Návrh zákona o auditorech zasahuje také do působnosti řídicích orgánů účetních jednotek, když stanoví, který orgán účetní jednotky může rozhodovat o tom, s jakým auditorem uzavřít smlouvu o povinném auditu a stanoví omezení pro jednostranné ukončení smluvního vztahu ze strany účetní jednotky. U právnické osoby určuje auditora její nejvyšší orgán, tzn. v případě obchodní společnosti jde o valnou hromadu. Statutární orgán je oprávněn uzavřít smlouvu o povinném auditu pouze s takto určeným auditorem. Účetní jednotka může tento smluvní vztah jednostranně ukončit pouze tehdy, neprovádí-li auditor povinný audit v souladu s právními předpisy, vnitřními předpisy anebo etickým

kodexem. Na základě smluvních vztahů vzniklých před účinností zákona může být proveden povinný audit s rozhodným dnem nejpozději k 31. 12. 2010.

Návrh nového zákona o auditorech v ust. § 2 písm. m) jako subjekty veřejného zájmu dále vymezuje mj. penzijní fondy, investiční fondy a investiční společnosti, obchodníky s cennými papíry, zdravotní pojišťovny a zejména pak všechny obchodní společnosti či družstva mající více než 4 000 zaměstnanců (vztaženo k předchozímu účetnímu období).

Z JUDIKATURY

Podle nálezu Ústavního soudu z 1. prosince 2008 (I. ÚS 705/06) skutečnosti zjištěné v rámci procesních úkonů finančního úřadu v průběhu daňové kontroly, které byly podkladem pro rozhodnutí správce daně, které bylo následně finančním ředitelstvím shledáno jako nezákonné, nemohou být správcem daně znovu použity. ÚS zrušil rozhodnutí soudních orgánů i rozhodnutí finančního ředitelství, kterým bylo zamítnuto odvolání proti dodatečně doměřené dani, za situace, kdy správce daně po skončení daňové kontroly opakovaně zasahoval do sféry daňového subjektu a znovu požadoval prokázání stejných skutečností, které byly již předtím předmětem daňové kontroly. Chybný procesní postup správce daně tak stačil ke zrušení předchozích rozhodnutí, aniž by se ÚS zabýval samotným meritem věci, tj. otázkou, jak vysoká daňová povinnost má být správně stanovena.

NEPŘEHLÉDNĚTE

Rychlejší vrácení DPH

Ministerstvo financí vydalo dne 19. února 2009 pokyn daňové správě, aby začala s dřívějším vrácením nadměrných odpočtů DPH. V případě, že bude žádost podána elektronicky a finanční úřad nebude mít pochybnosti o správnosti údajů v daňovém přiznání, zkrátí se lhůta vrácení z 30 na 15 dní. Toto opatření je v souladu s usnesením vlády ze dne 16. února 2009 k Národnímu protikrizovému plánu vlády. Nesplnění této lhůty ze strany správců daně však nepodléhá sankcím a plátcí, kterým by byla DPH po podání přiznání elektronicky vrácena mezi patnáctým a třicátým dnem od vyměření daně, nepřísluší úrok z přeplatku.